Aan de gemeenteraad

Datum	: 13 oktober 2026
Zaaknummer	: 5319443
Contactpersoon	: Mae Lyn Meulman
Telefoonnummer	: 06 24650105

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 over ‘Dalende LHBTIQA+-acceptatie onder jongeren’

Geachte voorzitter en leden,

De raadsleden Brandts, Hogenhout, Neutkens en De Boef van respectievelijk de fracties D66, Partij voor de Dieren, Volt en PRO hebben ons schriftelijke vragen gesteld over dalende LHBTIQA+-acceptatie onder jongeren. Deze vragen zijn gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde. Wij ontvingen deze vragen op 21 september 2026. Op diezelfde dag ontvingen wij de brief ‘Nieuwe cijfers jongerenacceptatie vragen ook in Arnhem om actie’ van COC Midden-Gelderland. In de bijlage kunt u onze beantwoording op deze brief vinden.

Iedereen in Arnhem moet zich veilig, gezien en geaccepteerd voelen, ongeacht seksuele oriëntatie en genderidentiteit. Het Roze Jaar en Roze Zaterdag bieden een waardevolle kans om te werken aan meer ontmoeting, begrip en verbinding tussen de regenbooggemeenschap en de vele andere gemeenschappen die onze stad en regio rijk zijn. De verontrustende signalen en uitingen die we in Nederland, maar ook ons eigen Arnhem zien, maken duidelijk dat deze inzet hard nodig is. Daarom werken we samen met jongeren, scholen, maatschappelijke organisaties en de LHBTIQA+ gemeenschap aan een stad waarin mensen elkaar respecteren, verschillen er mogen zijn en iedereen de vrijheid voelt om zichzelf te zijn. Die inzet stopt niet na het Roze Jaar. We blijven werken aan een Arnhem waarin iedereen zich thuis, veilig en geaccepteerd voelt.

Hieronder beantwoorden wij de schriftelijke vragen.

1. *De onderzoeken laten een zorgelijke ontwikkeling zien in de acceptatie en veiligheid van LHBTIQA+ personen, in het bijzonder onder jongeren.*
   a. In hoeverre herkent het college deze ontwikkeling in Arnhem?

   Wij zijn geschrokken van de cijfers uit het recente HBSC-onderzoek en de Welzijnsmonitor LHBTIQA+ 2025 van Vizier en de Radboud Universiteit over de sterke daling van acceptatie van homoseksualiteit onder jongeren. Wij realiseren ons dat dit geen abstracte cijfers zijn voor veel mensen uit de LHBTIQA+ gemeenschap. Achter deze cijfers zitten ervaringen van mensen die twijfelen of zij vrij en veilig zichzelf kunnen zijn. Dat raakt ons.

Daarom willen wij een duidelijk signaal afgeven: in Arnhem is geen plek voor discriminatie en ongelijke behandeling. Iedereen verdient het om zichzelf te kunnen zijn, zonder angst voor afwijzing, uitsluiting en onveiligheid. Samen met onze regenboogpartners blijven we werken aan de acceptatie, veiligheid en emancipatie van de LHBTIQA+ gemeenschap.

In 2024 deden Vizier en de Radboud Universiteit onderzoek naar de veiligheid en acceptatie van de LHBTIQA+ gemeenschap in Arnhem. In deze raadsbrief informeerden wij u over de resultaten en extra maatregelen die volgden uit dit onderzoek. Om de acceptatie en veiligheid van LHBTIQA+ personen in Arnhem te blijven monitoren, hebben we in de zomer van 2026 samen met de regenboogpartners[1] besloten om Vizier en de Radboud Universiteit opnieuw een opdracht te geven voor een Arnhems onderzoek. In deze Arnhemse lhbtiqa+ veiligheidsmonitor staat de volgende vraag centraal: *“Hoe is het gesteld met de veiligheid van lhbtiqa+ inwoners in Arnhem en hoe heeft zich dit ontwikkeld sinds 2021?”.* In dit onderzoek wordt de data uit de Welzijnsmonitor LHBTIQA+ 2025 gebruikt. We verwachten dat Vizier en de Radboud Universiteit het onderzoeksrapport in het eerste kwartaal van 2027 delen. De onderzoeksresultaten gebruiken wij samen met de regenboogpartners bij de uitvoering van de nieuwe Regenboogagenda 2027-2030.

b. Welke signalen ontvangt het hierover van scholen, jongerenorganisaties, Regenboogpartners en andere betrokken organisaties?

Partners uit het onderwijs, jongerenorganisaties, regenboogpartners en partners van het Roze Jaar herkennen het beeld dat uit de recente onderzoeken naar voren komt. Zij zien dagelijks hoe polarisatie en weerstand rondom LHBTIQA+ thema’s toenemen en merken dat de acceptatie van minderheden onder druk staat. Deze ontwikkeling baart zorgen, omdat zij niet alleen zichtbaar is in het publieke debat en op sociale media, maar ook steeds vaker doorwerkt in de leefwereld van jongeren.

Organisaties signaleren dat algoritmen op sociale media bijdragen aan uitsluiting, verharding en het versterken van tegenstellingen. De gevolgen hiervan worden ook in klaslokalen en andere plekken waar jongeren elkaar ontmoeten merkbaar. Voor veel LHBTIQA+ jongeren heeft dit directe impact op hoe veilig en vrij zij zich voelen om zichzelf te zijn.

Juist daarom is het van groot belang om te blijven investeren in een samenleving waarin respect, begrip en ontmoeting centraal staan. De signalen uit de praktijk laten zien hoe belangrijk veilige omgevingen zijn, waar LHBTIQA+ jongeren zichzelf kunnen zijn, steun ervaren en weten dat zij erbij horen.

[1] Arnhemse regenboogpartners: Stichting Welzijn Ouderen Arnhem, COC Midden-Gelderland, InDifferent, Vizier Oost, Roze in Blauw en Queer Collective Arnhem.

2. *Uit de Gelderse monitor blijkt dat bijna acht op de tien LHBTIQA+ respondenten ervaringen met onder meer ongelijke behandeling, bedreiging, intimidatie en mishandeling niet melden.*
a. Heeft het college inzicht in de meldingsbereidheid in Arnhem en in de redenen waarom inwoners incidenten niet melden?

In een veilige omgeving melding maken van discriminatie, intimidatie of geweld zou voor iedere inwoner vanzelfsprekend moeten zijn. Dat geldt ook voor LHBTIQA+ personen. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat er ruimte is om ervaringen veilig te delen, en dat hun meldingen serieus worden genomen.

Helaas blijkt uit de cijfers dat LHBTIQA+ personen in bijna alle gevallen niet melden. Ook voelt ruim de helft zich niet serieus genomen. Zo blijkt uit de Welzijnsmonitor LHBTIQA+ 2025 dat 92% van de LHBTIQA+ personen in Gelderland en Overijssel een geval van ongelijke behandeling niet heeft gemeld bij politie of discriminatie.nl. 92% maakte geen melding van seksuele intimidatie, 83% maakte geen melding van bedreiging en 82% maakte geen melding van seksuele mishandeling.

Bij al deze vormen van ongewenst gedrag gaven melders aan weinig vertrouwen te hebben dat hun melding tot een positieve uitkomst leidt. Daarnaast voelt 59% van de melders van seksuele mishandeling zich niet serieus genomen door de politie. Bij meldingen van ongelijke behandeling voelt 81% zich niet serieus genomen. Hierbij geven melders aan dat zij een gebrek aan basiskennis en sensitiviteit ervaren bij de politie. Bij discriminatie.nl voelde 60% van de melders van ongelijke behandeling zich niet serieus genomen. Juist omdat het melden van discriminatie vaak een kwetsbare stap is, kunnen wij ons voorstellen dat een negatieve ervaring inwoners ervan kan weerhouden om bij een volgende discriminatie-ervaring opnieuw te melden.

De lage meldingsbereidheid is ook terug te zien bij andere gronden van discriminatie. Volgens de meest recente landelijke cijfers meldt slechts 11% van de mensen die discriminatie meemaakt dit bij een of meer instanties.[2] De meest genoemde reden om niet te melden is dat het toch niets helpt (42% van de niet-melders). 29% vond het niet belangrijk, 14% had er geen zin of tijd voor en 11% vond het geen zaak voor de politie.

Wij vinden het belangrijk om de meldingscijfers, en redenen waarom Arnhemmers niet melden, te blijven monitoren. Daarom komt dit onderwerp ook terug in het onderzoek dat Vizier en de Radboud Universiteit momenteel uitvoeren naar het veiligheidsgevoel van LHBTIQA+ Arnhemmers.

b. Welke mogelijkheden ziet het college om de drempel voor het melden van discriminatie, intimidatie en geweld verder te verlagen?

[2] Akkermans, M., Derksen, E., Kennis, M., Kloosterman, R. & Moons, E. (2024), *Veiligheidsmonitor 2023*, Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

We willen dat inwoners weten waar zij terechtkunnen voor een melding. En dat zij zich gehoord, serieus genomen en gesteund voelen tijdens het meldproces. Daarom gaan we met Roze in Blauw, het politienetwerk voor de LHBTIQA+ gemeenschap, in gesprek over de onderzoeksresultaten en mogelijkheden om de drempel tot melden te verlagen. Daarnaast blijven we inzetten op het vergroten van de bekendheid van discriminatie.nl en het versterken van de samenwerking tussen de politie en discriminatie.nl.

3. *De monitor laat zien dat de situatie van transgender en non-binaire personen op het gebied van acceptatie en veiligheid gemiddeld slechter is dan die van andere groepen binnen de LHBTIQA+-gemeenschap.*
a. Hoe worden deze uitkomsten en de urgentie die daaruit spreekt meegenomen in de werkgroep met regenboogpartners die werkt aan de nieuwe Regenboogagenda?

De uitkomsten van de monitor onderstrepen de noodzaak om aandacht te besteden aan de ervaringen van transgender en non-binaire personen. We vinden het zorgelijk dat deze specifieke groepen binnen de LHBTIQA+ gemeenschap minder acceptatie en veiligheid ervaren dan andere groepen binnen de LHBTIQA+ gemeenschap. Daarom hebben we de resultaten over de situatie van transgender en non-binaire personen al besproken in het Arnhemse regenboogoverleg. Het Arnhemse regenboogoverleg zal nog besluiten hoe aandacht te besteden aan deze specifieke groepen binnen de LHBTIQA+ gemeenschap in de nieuwe Regenboogagenda 2027-2030. Als gemeente zijn wij gelijkwaardige partner in dit overleg.

b. Wordt daarbij overwogen of aanvullende of gerichtere maatregelen voor transgender en non-binaire inwoners nodig zijn?

Zie hiervoor het antwoord op vraag 3a.

4. *In de Regenboogagenda 2023-2026 staat beschreven dat educatie een cruciale rol speelt bij het bevorderen van acceptatie en gelijkheid voor LHBTIQAI+ personen.*
a. Hoe monitort de gemeente de LHBTIQA+ acceptatie en sociale veiligheid op Arnhemse scholen én de mate waarin scholen hier actief aan werken?

Een veilige schoolomgeving, waarin iedere leerling zichzelf kan zijn en zich geaccepteerd voelt, is van groot belang. Daarom kondigden we in deze raadsbrief van november 2021 aan, ter afdoening van motie 20M278, dat we de netwerken van InDifferent willen uitbreiden op Arnhemse middelbare scholen. In deze netwerken werken leerlingen en docenten onder begeleiding van InDifferent aan het versterken van onderling respect en het vergroten van een inclusief klimaat op hun school.

Bij de beantwoording van deze artikel 44 vragen uit juli 2024 gaven we aan dat niet alle scholen gebruik willen maken van het aanbod van InDifferent voor leerlingen en docenten. Daarom hebben we eind 2024 in de MEAA (Maatschappelijke Educatieve Agenda Arnhem) bij de schoolbesturen

aangekondigd een vragenlijst te verspreiden onder Arnhemse voortgezet onderwijs- en mbo-scholen. De vragenlijst is begin 2025 gestuurd naar de scholen. In deze vragenlijst hebben we gevraagd wat zij van de sociale veiligheid op hun school vinden en hoe zij ervoor zorgen dat hun school sociaal veilig is. Ook vroegen we wat scholen nodig hebben om te werken aan sociale veiligheid. In deze raadsbrief van december 2025 informeerden wij u over de uitkomsten van deze vragenlijst en de vervolgstappen.

In totaal hebben we 34 Arnhemse scholen benaderd om deel te nemen aan de vragenlijst. De respons was 47%.

- De helft van de scholen is tevreden over de manier waarop de school nu de sociale veiligheid organiseert.
- De andere helft van de 16 scholen heeft behoefte aan ondersteuning in het creëren van sociale veiligheid op school.

b. Op welke wijze ondersteunt de gemeente scholen daarbij, bijvoorbeeld door voorlichting en samenwerking met LHBTIQA+ organisaties?

Omdat niet alle scholen gebruikmaken van het aanbod van InDifferent, kijken we steeds op welke manieren we ervoor kunnen zorgen dat scholen meer aandacht besteden aan sociale veiligheid. Daarom hebben we begin dit jaar aan InDifferent gevraagd een inventarisatie te doen van alle aanbieders van ondersteuning op het thema sociale veiligheid. Omdat de scholen in de vragenlijst aangaven niet altijd te weten waar zij terechtkunnen met vragen of hulp rondom het thema sociale veiligheid. Inmiddels heeft InDifferent deze inventarisatie gedaan. We gaan verkennen of de Gezonde School-adviseurs van GGD Gelderland-Midden aanspreekpunt voor scholen kunnen zijn voor het onderwerp sociale veiligheid. Hierbij kunnen de Gezonde School-adviseurs de inventarisatie van InDifferent onder de aandacht brengen bij scholen.

Ook tijdens het Roze Jaar blijven we inzetten op de acceptatie, veiligheid en emancipatie van LHBTIQA+ jongeren op scholen. Zo organiseert de werkgroep onderwijs in het Roze Jaar een studiedag over LHBTIQA+ thema's voor leraren. Ook is in de MEAA een oproep aan onderwijspartners en schoolbesturen gedaan om aandacht te besteden aan het Roze Jaar en Roze Zaterdag.

c. Welke stappen zet het college wanneer scholen hier onvoldoende aan werken of wanneer de acceptatie en sociale veiligheid achterblijven?

De actuele cijfers laten zien dat een deel van de jongeren zich op school niet veilig en geaccepteerd voelt. Dat vraagt om blijvende aandacht en inzet en onderstreept het belang van de maatregelen die we al nemen. De cijfers geven extra urgentie aan het verkennen van de rol die de Gezonde School-adviseurs kunnen spelen bij het thema sociale veiligheid op scholen. Ook blijven we inzetten op kennisuitwisseling tussen scholen over LHBTIQA+ thema's.

5. *Wanneer wordt de nieuwe agenda en bijbehorende acties verwacht? In hoeverre zorgen de recente onderzoeken voor extra urgentie en spoed om te komen tot deze nieuwe agenda?*

   De resultaten uit de recente onderzoeken geven aanleiding tot zorg en raken ons en de regenboogpartners. Wij delen uw gevoel van urgentie. Helaas passen de cijfers bij een dalende trend van acceptatie die we al langer zien (zie ook antwoord op vraag 1). Juist daarom houden we bij de uitvoering van de huidige Regenboogagenda 2023-2026 nadrukkelijk rekening met deze ontwikkeling. Samen met de regenboogpartners werken we momenteel aan de nieuwe Regenboogagenda 2027-2030. We zijn al goed op weg. We verwachten de nieuwe agenda begin 2027 aan u te presenteren.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

P. Sennema A. Marcouch

Bijlage:
- Antwoordbrief aan COC Midden-Gelderland dalende LHBTIQA+-acceptatie onder jongeren